

УДК 061(477)І.Франко:001.8

ДАТИ

ІНСТИТУТОВІ ФРАНКОЗНАВСТВА – 50

Інститут франкознавства веде початок від Кабінету франкознавства, який було засновано в 1954 р. Ідея його створення належала акад. М. Вознякові, її втілив у життя тодішній ректор проф. Є. Лазаренко. Першим завідувачем Кабінету франкознавства був кандидат філологічних наук Я. Шуст, завдяки старанням якого Інститут має унікальну бібліотеку, що збереглася до нашого часу майже недоторканою. Ентузіастами франкознавчих досліджень були наступники Я. Шуста – М. Косів, А. Кабайда, Б. Леськів. Усі вони були звільнені з посади з політичних мотивів. Проте, незважаючи на репресії, Кабінет проводив велику наукову роботу, будучи всеукраїнським координаційним центром франкознавства. Протягом 1956–1966 рр. відбувалися щорічні наукові франківські конференції, регулярно виходив збірник “Іван Франко. Статті і матеріали”. Велику роботу провів Кабінет у підготовці й проведенні міжнародного симпозіуму “Іван Франко і світова культура” в 1986 р.

У 1988 р. на базі Кабінету був утворений Інститут франкознавства, який очолив відомий учений – професор І. Денисюк. Він перебував на посаді директора до 1996 р. Під його керівництвом Інститут утвердився як унікальна франкознавча інституція, чому значною мірою сприяв міжнародний авторитет цього вченого. Кардинально змінився характер щорічного франкознавчого збірника. Успішно були завершені бюджетні теми: “Дослідження національних, загальнолюдських та інтернаціональних проблем на прикладі вивчення наукової і художньої спадщини І. Франка”, “Франкова концепція національної літератури”, “Актуальні проблеми франкознавства на матеріалі наукової та художньої спадщини письменника”, “Іван Франко і літературний процес ХІХ – початку ХХ століття”, “Літературознавчі концепції Івана Франка і сучасні проблеми теорії та методології літератури”.

Інститут організував та успішно провів конференції “Академік М. Возняк і розвиток української національної культури” (1990); “Іван Франко і національне відродження” (1991); “Академік В. Щурат – письменник і вчений” (1996). Значною подією стала міжнародна конференція “Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин” (1996), до успіху якої немало спричинився колектив співробітників інституту. Слід відзначити також відродження широко знаних щорічних франківських наукових конференцій, традицію проведення яких було відновлено через 28 років. У 1997–1999 рр. проведено наукові конференції під назвою “Іван Франко: погляд через століття”. У 2000–2002 рр. відбулися відповідно П’ятнадцята, Шістнадцята та Сімнадцята щорічні наукові конференції (зокрема Шістнадцята була присвячена 145-річчю від дня народження Івана

Франка). У березні 1999 р. Інститут відзначив своє 45-річчя. Проведено конференцію, видано спогади і матеріали до історії Інституту франкознавства. У грудні 1999 р. урочисто відзначено 75-літній ювілей проф. І.Денисюка. Відбулася конференція, видано збірник на пошану ювіляра, опубліковано збірник його франкознавчих праць у серії “Франкознавчі студії”. У започаткованій цим томом серії вийшла також праця О.Огоновського. Плануються до видання збірники праць В. Сімовича, С. Єфремова, Я. Яреми та інших учених.

Найсоліднішою науковою публікацією, до якої причетний інститут, є збірник матеріалів міжнародної конференції “Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин” (Львів, 1998. – 871 с.). Видрукувано також монографію Т. Пастуха “Романи Івана Франка” (1998), Я. Мельник “З останнього десятиліття Івана Франка” (1999), В.Ніншовського “Поетичні форми Івана Франка” (2000), В.Микитюка “Іван Франко та Омелян Огоновський: мовчання і діалог” (2000), Р.Голода “Натуралізм у творчості Івана Франка. До питання про особливості творчого методу Каменяря” (2001), М. Нечиталюка “Честь праці! Академік Михайло Возняк у спогадах і публікаціях” (2001), К. Гриньків та Б.Завадки “Місія папи Климента очима Івана Франка” (2001) та Я.Мельник “Апокрифи і легенди з українських рукописів у дзеркалі критики” (2002) і “Поєми Івана Франка” А. Скоця. Крім того, – збірник франкознавчих праць проф. І. Денисюка “Невичерпність атома” (2001), збірник наукових праць на пошану професора Івана Денисюка в 2-х томах “З його Духа печаттю...” (2001), збірник наукових праць молодих учених на пошану професора І. О. Денисюка (до 75-літнього ювілею вченого) “Semper tūro” (2002); збірники тез: “Академік М. Возняк і розвиток української національної культури” (1991), “Іван Франко і національне відродження” (1992), “Тези доповідей П’ятнадцятої щорічної наукової франківської конференції (27–29 вересня 2000 року)” (2001), “Тези доповідей Шістнадцятої щорічної наукової франківської конференції, присвяченої 145-річчю від дня народження Івана Франка” (2002), словопоказчик “Лексика поетичних творів Івана Франка” (1984), бібліографічний показчик “Іван Денисюк” (2001), альманах літературної студії “Франкова Кузня” – “Пролог” (2003) (роботу літстудії після тривалої перерви відновлено в 2002 році; нею керує відомий письменник, кандидат філологічних наук Ігор Павлюк).

Директором Інституту з 1996 р. є Л. Бондар, у його складі – провідний науковий співробітник Я. Мельник, науковий співробітник М. Легкий, молодший науковий співробітник Б. Тихолоз, старший лаборант О. Лещишин.

Інститут франкознавства як центральна наукова установа координує розвиток франкознавчих досліджень та проведення наукових заходів: конференцій, семінарів, круглих столів, читань. Для представників львівської франкознавчої школи притаманна увага до таких проблем, як художня інтерпретація тексту і дослідження нових, невідомих досі матеріалів.

Стаття надійшла до редколегії 05.05.2004

Прийнята до друку 20.05.2004